

Onderwerp Groningen Conucius Institute

Steller J.C. Kleuver

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 76 05 Bijlage(n) -

Ons kenmerk -

Datum 19-06-2019 Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Aanleiding:

Zoals toegezegd informeren wij u middels deze brief over het Confucius instituut Groningen en onze betrokkenheid daarbij. De aanleiding hiervoor is de uitzending van een documentaire waarin wordt gemeld dat Confucius Instituten, en als specifiek voorbeeld het Groningen Confucius Institute (GCI), zich bezig zouden houden met propaganda en daarbij censuur op uitingen zou toepassen.

Op 10 januari 2019 werd een ‘poederbrief’ bij het GCI bezorgd en een bommelding gedaan. Gelukkig bleek de brief geen gevaarlijke stoffen te bevatten.

De gemeente is als subsidieverlener bij het GCI is betrokken, en de burgemeester is bestuurslid van de stichting Groningen Confucius Institute.

Organisatie en financiering van het Groningen Confucius Institute (GCI)

Het GCI is een stichting volgens Nederlands recht, met een Nederlands bestuur en werknemers (directie en managementondersteuning) volgens Nederlands arbeidsrecht. De doelstelling van de stichting is bevordering van de Chinese taal en cultuur en bevordering van de economische contacten met China. Het bestuur van de stichting wordt statutair gevormd door de bestuursvoorzitters van de Rijks Universiteit Groningen (RUG) en de Hanze Hogeschool (HVG) en de burgemeester als voorzitter.

Het bestuur stuurt de stichting aan op hoofdlijnen, en komt daartoe 2 à 3x per jaar bijeen. Zij bespreken tenminste één keer per jaar de begroting en het jaarverslag (met accountantsverklaringen). De dagelijkse leiding is in handen van een directeur, die in dienst is van de RUG. Zij heeft tevens alle culturele en educatieve zaken in portefeuille. De economische bevordering wordt aangestuurd door een medewerker van de Hanzehogeschool.

De stichting werkt samen met de Chinese licentiehouder van alle Confucius Instituten, Han Ban (gefinancierd door de Chinese overheid) en met een partneruniversiteit, de Communication University of China (CUC) in Beijing. Deze universiteit heeft een Chinese directeur in Groningen gestationeerd. De stichting wordt gefinancierd door bijdragen (subsidies) van de gemeente, de RUG en de HVG, ruwweg €30.000 per partner per jaar en een in-kind bijdrage in loonkosten door de RUG van €75.000. Deze subsidies vormen de basis voor de uitgaven van de stichting: huur, loonkosten, kantoorkosten etc. Vrijwel alle activiteiten van de stichting worden betaald met projectfinancieringen, waarbij de Han Ban op basis van projectvoorstellen een subsidie beschikbaar stelt, die achteraf aan de hand van rapportages en vooraf vastgestelde doelen wordt vastgesteld. De kosten van het Chinese personeel vallen buiten de begroting van de stichting en wordt rechtstreeks betaald door de CUC, volgens Chinees arbeidsrecht. Het bestuur van de stichting heeft geen hiërarchische of arbeidsrechtelijke relatie met het Chinese personeel. De totale omzet van de stichting bedroeg €448.189 in 2017.

Betrokkenheid van de gemeente

Bij oprichting van het GCI is een andere insteek gekozen dan bij de traditionele Confucius Instituten. Naast de activiteiten op het gebied van Chinese taal en cultuur, hebben de oprichtende partners, in eerste instantie de HVG en de RUG, ervoor gekozen om ook de economische betrekkingen te willen bevorderen. Daarmee onderscheidt het GCI zich van de andere taleninstituten in onze stad, zoals de Alliance Française en het Goethe-instituut.

Het college ziet meerwaarde in de betrokkenheid van het GCI bij onze handelsbetrekkingen in China. Voor het slagen van handelscontacten met China is veel kennis nodig, het GCI, in samenwerking met de Hanzehogeschool en de RUG is in staat daar ondernemers bij te helpen.

Ondersteuning door de overheid in contacten met China is zeer gebruikelijk. Bij zowel inkomende als uitgaande handelsmissies is contact met overheden uit beide landen een gebruikelijk onderdeel van het programma, bij inkomende handelsmissies reist ook vaak een vertegenwoordiger van de (lokale) overheid uit China mee. In ons Economisch beleid en in ons Internationaliseringsbeleid benoemen we de rol van de gemeente als ‘het openen van deuren’. De betrokkenheid van de gemeente en specifiek van de burgemeester als lid van het bestuur van het GCI heeft die functie: met de betrokkenheid kunnen ondernemers die samen met het GCI de Chinese markt willen betreden net iets gemakkelijker binnen komen.

Omdat de bevordering van de economische betrekkingen een beleidsdoelstelling vanuit het economische beleid van de gemeente Groningen is, heeft het college besloten om de stichting te subsidiëren met een jaarlijkse bijdrage van €30.000, gefinancierd uit het programma Economie. Deze subsidie wordt jaarlijks geëvalueerd.

Bestuursfunctie van de burgemeester

Anders dan in Nederland, heeft in China de burgemeester volledige executieve macht over de gemeente. De persoonlijke betrokkenheid van een burgemeester geeft daarom in China het belang van een organisatie aan. De betrokkenheid van de burgemeester van Groningen bij het GCI wordt daarom in China beschouwd als een teken van belang. Het opent de deuren voor ondernemers tot op een bestuurlijk niveau. Daarom is de burgemeester, evenals zijn voorgangers, van mening dat het voor de bevordering van de economische betrekkingen met China belangrijk is om deze persoonlijke inzet te doen.

In de contacten met China heeft het college nadrukkelijk ook oog voor de mensenrechten en fundamentele vrijheden, zoals persvrijheid en academische vrijheid. De rol van de burgemeester als bestuurslid van het GCI maakt het mogelijk rechtstreeks in te grijpen bij signalen dat deze rechten en vrijheden via het GCI direct of indirect op Nederlands grondgebied zouden worden bedreigd of genegeerd.

De betrokkenheid van de burgemeester bij het bestuur van het GCI zal in de tweede helft van het jaar opnieuw overwogen worden, bij de overdracht van de taken aan de nieuwe burgemeester.

De activiteiten van de stichting

Het leeuwendeel van de activiteiten van de stichting bedraagt taalcursussen en taalexamens in de Chinese taal. Dit betreft privélessen, groepscursussen, gerichte cursussen voor het bedrijfsleven, en ondersteuning van cursussen bij primair en secundair onderwijs. De Chinese taal is zo afwijkend van de Europese talen, dat de meeste cursussen enkel het basisoniveau betreffen, zodanig dat de cursisten na afloop enkele frasen kunnen spreken en enige basiskennis hebben van de taal.

Cursisten hebben de mogelijkheid zich te laten certificeren volgens de normen van de Chinese overheid, de zgn. HSK-examens. Daarnaast voert het GCI uitspraak-examens uit, als enige instituut in Europa. Deze examens zijn van belang voor native-speakers die een positie ambiëren bij de Chinese media of de Chinese overheid.

Het GCI ondersteunt Chinese lessen op basis en middelbaar onderwijs. De Chinese moederorganisatie HanBan geeft hiervoor de scholen rechtstreeks subsidie en biedt daarvoor cursusmateriaal en kennis. Het GCI en de Chinese partnerinstituten geven zelf geen les op scholen in Nederland, omdat er geen medewerkers met onderwijsbevoegdheid zijn.

Naast de taaleducatie bevordert het GCI ook de Chinese cultuur. Dit gebeurt met activiteiten zoals workshops kalligrafie, ondersteuning van evenementen

rond Chinese feestdagen, seminars en conferenties, tentoonstellingen. Vorig jaar heeft het GCI ook een activiteit bij het Amsterdam Dance Festival gesteund, om te laten zien dat de Chinese cultuur verder gaat dan de klassieke beelden die we vaak hebben.

In het kader van economische betrekkingen ondersteunt het GCI clustervorming van Nederlandse ondernemers die in China de markt willen betreden. Daarnaast wordt voorlichting gegeven. Bij handelsmissies wordt er gebruikt gemaakt van de reguliere marktpartijen op dit terrein.

Suggesties van beïnvloeding vanuit China

Het GCI is een Nederlandse organisatie die een samenwerkingsovereenkomst heeft met HanBan en met de CUC. Vooral nog is ons niet gebleken dat er direct of indirect vanuit China invloed wordt uitgeoefend op bestuur, personeel of activiteiten.

In haar taal- en cultuur onderwijs maakt het GCI deels gebruik van Chinese leermiddelen. Er zijn geen aanwijzingen dat deze leermiddelen uitingen bevatten die uitgelegd kunnen worden als propaganda voor het Chinese regime. De inhoud betreft volstrekt normale taallessen.

Op basis- en middelbare scholen worden de lessen verzorgd door vakdocenten die niet verbonden zijn aan het GCI of aan de Chinese partners. Ze hebben vrijheid in keuze van het lesmateriaal. Hierbij kan gebruik worden gemaakt van Chinees materiaal, maar ook van de leermethodes van Nederlandse uitgeverijen. De Minister van Onderwijs heeft naar aanleiding van kamervragen hier onderzoek naar laten verrichten. Ook hier blijkt geen aanwijzing te zijn van beïnvloeding, en er is een voldoende robuust systeem van kwaliteitswaarborging voor het onderwijs om te zorgen dat het onderwijs aan de in Nederland algemeen geaccepteerde normen en waarden voldoet. Er zijn overigens geen middelbare scholen in Groningen die met ondersteuning van het GCI Chinese les bieden.

Ook op de RUG en de HVG worden taalcursussen als onderdeel van het curriculum geboden, deze cursussen worden aangeboden onder verantwoordelijkheid van de kennisinstellingen, daarbij ondersteund door het GCI.

De activiteiten die het GCI in uitvoert zijn vergelijkbaar met de activiteiten van andere instellingen die door buitenlandse staten ondersteund worden ter verspreiding van taal en cultuur, zoals de Alliance Française, het Goethe-instituut of het Instituto Cervantes.

Wat betreft de activiteiten ter bevordering van de economische betrekkingen: hierbij zijn alleen de Nederlandse partners betrokken, er is geen Chinees geld mee gemoeid en de Chinese licentiehouder en de partneruniversiteit nemen hier geen deel aan.

Wij vertrouwen u met deze informatie voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de secretaris,
Diana Starmans